

**Odvetvová koncepcia odborného
vzdelávania a prípravy žiakov na výkon
povolania, skupiny povolání a odborných
činností**

1. ÚVOD

V súlade s § 30 bod 3 zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre Ministerstvo hospodárstva SR (ďalej len „MH SR“) ako ústredný orgán štátnej správy začlenený medzi subjekty koordinujúce odborné vzdelávanie a prípravu na celoštátnej úrovni vyplynula úloha, v oblasti svojej pôsobnosti vypracovať a predložiť Rade vlády Slovenskej republiky pre odborné vzdelávanie a prípravu Odvetvovú koncepciu odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania a odborných činností (ďalej len „Odvetvová koncepcia“) a upravovať ju najmenej raz za štyri roky.

Predkladaná Odvetvová koncepcia nadväzuje na Odvetvovú koncepciu MH SR z roku 2014.

V predkladanej Odvetvovej koncepcii je spracovaná problematika odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania a odborných činností pre odvetvia v pôsobnosti rezortu hospodárstva. MH SR pôsobí na základe zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov najmä ako ústredný orgán štátnej správy pre priemysel s výnimkou potravinárstva a stavebných výrobkov, energetiku vrátane hospodárenia s jadrovým palivom a uskladňovania rádioaktívnych odpadov, teplárenstvo a plynárenstvo, ťažbu a úpravu tuhých palív, ťažbu ropy a zemného plynu, ťažbu rudných a nerudných surovín a vyhľadávanie a prieskum rádioaktívnych surovín a ich ťažbu, podporu malého podnikania a stredného podnikania, stratégiu tvorby podnikateľského prostredia a podpory podnikateľského prostredia, vnútorný obchod, zahraničný obchod a ochranu spotrebiteľa, ochranu a racionálne využívanie nerastných surovín vrátane hlavného dozoru nad ochranou a využívaním ložísk nerastov, hlavný dozor nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a bezpečnosťou prevádzky v banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri používaní výbušnín, puncovníctvo a skúšanie drahých kovov, kontrolu zákazu vývoja, výroby, skladovania, použitia a obchodu s chemickými zbraňami a prekursorami potrebnými na ich výrobu, stratégiu tvorby a realizáciu inovácií.

Vo vzťahu k odbornému vzdelávaniu v odboroch prislúchajúcich k vybraným odvetviám hospodárstva MH SR spolupracuje s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“) na

- tvorbe rezortnej odvetvovej koncepcie prípravy mládeže na povolania, obsahu odborného vzdelávania v štátnych vzdelávacích programoch a pri tvorbe sústavy učebných a študijných odborov stredných odborných škôl,
- tvorbe návrhu systémových zmien v oblasti odborného vzdelávania prípravy v stredných odborných školách Slovenskej republiky,
- tvorbe návrhov systémových zmien v oblasti celoživotného vzdelávania,
- propagácii odborného vzdelávania a prípravy.

Vo vzťahu k politike trhu práce a podpore zamestnanosti MH SR spolupracuje

s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR na tvorbe sociálnej politiky, politiky tvorby pracovných miest, sociálneho dialógu, rozvoja produktivity.

MH SR ďalej spolupracuje s ďalšími subjektmi koordinácie stredoškolského odborného vzdelávania, ktoré definuje zákon o odbornom vzdelávaní a príprave na celoštátnej a regionálnej úrovni.

Charakteristika jednotlivých odvetví hospodárstva v kompetencii MH SR

Štatút MH SR a Organizačný poriadok MH SR spolu s dodatkami vymedzujú nasledovné odvetvia hospodárstva a kompetencie MH SR s nimi súvisiace:

- Priemysel

MH SR stanovuje stratégiu rozvoja priemyselnej výroby, malého a stredného podnikania (ďalej len „MSP“) a stratégiu tvorby a realizácie inovácií v oblastiach v pôsobnosti ministerstva, vypracúva návrhy a uplatňuje nástroje priemyselnej politiky a inovačnej politiky, zabezpečuje výkon štátnej správy v oblasti puncovníctva a skúšobníctva drahých kovov, v oblasti legálneho zaobchádzania s drogovými prekurzormi a v oblasti umiestňovania chemických látok, chemických prípravkov, detergentov a biocídov na trh a v oblasti odvetvovej koncepcie prípravy mládeže v rezorte hospodárstva.

- Energetika

MH SR plní úlohy v oblasti energetiky vrátane hospodárenia s jadrovým palivom a uskladňovania rádioaktívnych odpadov, energetickej efektívnosti, teplárenstva a plynárenstva, ťažby a úpravy tuhých palív, ťažby ropy a zemného plynu, ťažby rudných a nerudných surovín a vyhľadávania a prieskumu rádioaktívnych surovín a ich ťažby, ochrany a využívania nerastných surovín vrátane hlavného dozoru nad ochranou a využívaním ložísk nerastov, hlavného dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a bezpečnosťou prevádzky v banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri používaní výbušnín.

- Obchod

MH SR plní úlohy v oblasti zahraničného obchodu, vnútorného obchodu a ochrany spotrebiteľa najmä v súvislosti s tvorbou a realizáciou koncepcie obchodnej politiky vrátane proexportnej politiky, spoločnej obchodnej politiky EÚ voči tretím krajinám, politiky vnútorného trhu EÚ a ochrany spotrebiteľa v súlade so spoločnou politikou EÚ.

Skupiny odborov vzdelávania pripravujúce žiakov pre odvetvia v pôsobnosti MH SR

Pre odvetvia v gescii MH SR sa pripravujú žiaci najmä v týchto skupinách odborov vzdelávania:

- 21 Baníctvo, geológia a geotechnika
- 22 Hutníctvo
- 23 Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba

- 24 Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba
- 26 Elektrotechnika
- 27 Technická chémia silikátov
- 28 Technická a aplikovaná chémia
- 31 Textil a odevníctvo
- 32 Spracúvanie kože, plastov a gummy a výroba obuvi
- 33 Spracúvanie dreva a výroba hudobných nástrojov
- 34 Polygrafia a médiá
- 62 Ekonomické vedy
- 63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby (okrem 7 študijných odborov viažucich sa k cestovnému ruchu)
- 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby (okrem 4 študijné a 2 učebné odbory viažuce sa k cestovnému ruchu)

2. VÝCHODISKÁ ODVETVOVEJ KONCEPCIE SKVALITŇOVANIA ODBORNÉHO VZDELÁVANIA

Východiskom pre prípravu odvetvovej koncepcie boli koncepčné materiály pripravené MH SR v spolupráci so zástupcami štátnej správy, ako aj zo zástupcami súkromného sektora, akademickej obce a výskumno-vývojového sektora, ktoré už boli schválené vládou SR, alebo sú predložené na rokovanie vlády SR:

- Koncepcia inteligentného priemyslu pre Slovensko,
- Akčný plán inteligentného priemyslu SR,
- Návrh východísk k opatreniam na odstránenie bariér pre trvalo udržateľný rozvoj automobilového priemyslu na Slovensku,
- Stratégia hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030.

Zo všetkých vyššie uvedených koncepčných materiálov vyplýva, že rozvoj ľudského kapitálu sa musí stať v nasledovnom období pre Slovenskú republiku prioritou a základom pre budúci hospodársky rozvoj. Bez kvalitného vzdelávania bude Slovensko stále viac pociťovať nedostatok kvalitných ľudí, ktorý je v súčasnosti najmarkantnejší v automobilovom a elektrotechnickom priemysle, ale aj v ostatných odvetviach hospodárstva, pričom pri nedostatku kvalitne vzdelaných ľudí sa prejavujú problémy so samotným hospodárskym rozvojom.

3. CIELE ODVETVOVEJ KONCEPCIE ODBORNÉHO VZDELÁVANIA A PRÍPRAVY ŽIAKOV NA VÝKON POVOLANIA, SKUPINY POVOLANÍ A ODBORNÝCH ČINNOSTÍ V REZORTE HOSPODÁRSTVA

Cieľom odvetvovej koncepcie odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania, skupiny povolani a odborných činností v rezorte hospodárstva je **„nastaviť vhodné podmienky pre rozvíjanie domáceho ľudského kapitálu v školskom vzdelávacom systéme, ale aj v systéme celoživotného vzdelávania s dôrazom na flexibilitu vzdelávacieho systému nastaveného na podmienky moderného trhu práce v digitálnej ére.“**

Hospodársky rozvoj je v súčasnosti podmienený hlavne aplikáciou digitalizácie v priemysle, ktorou sa dnes vo svete intenzívne zaoberajú všetky vyspelé štáty, vrátane Slovenska.

Priemysel - tak, ako ho poznáme - je na prahu transformácie, ktorá bude mať zásadný vplyv na výrobu tovarov, poskytovanie doplnkových služieb i vplyv na trh práce, pracovné prostredie a na správanie zákazníkov. Informačné a komunikačné technológie sa už stali jeho neoddeliteľnou súčasťou, ale aj súčasťou našich každodenných životov. Internet sa stáva platformou, na ktorej prechádzajú obrovské množstvá údajov získaných z rôznych zdrojov od zákazníkov k výrobcom a naopak. Schopnosť produktov získať, spracovávať a zasielať informácie do výrobného procesu viedla k vzniku tzv. „internetu vecí“ (Internet of Things - IoT). Tento jav už ovplyvňuje nielen priemysel, či hospodárstvo, ale spoločnosť ako takú.

Štvrtá priemyselná revolúcia, známa aj ako digitálna transformácia, znamená komplexnú zmenu vnímania aj v oblasti trhu práce a vzdelávania. S automatizáciou a optimalizáciou procesov, ktoré so sebou prináša, klesne dopyt po niektorých povolaniach, ak nezanikne úplne a súčasne sa budú vytvárať povolania nové. Je potrebné, aby vzdelávací systém na všetkých úrovniach vzdelávania vrátane rekvalifikácií a celoživotného vzdelávania pripravil svojich absolventov tak, aby v rozsahu svojej odbornej kvalifikácie boli schopní úspešne zvládať všetky aspekty pracovných procesov.

Avizovaný moderný systém prípravy pracovníkov na povolania súčasnosti a blízkej budúcnosti (známy ako Práca 4.0) znamená celoživotné vzdelávanie od útlej mladosti po starobu.

Vzhľadom na to, že trh práce sa mení a čoraz vo väčšej miere vyžaduje zručnosti vyššieho stupňa a zvýšenie digitálnej „gramotnosti“, je dôležité v rámci vzdelávania na stredných a vysokých školách, ako aj celoživotného vzdelávania pre tieto vytvoriť dostatočný priestor a dostatočne kvalitnú ponuku pre občanov všetkých vekových kategórií.

V oblasti vzdelávania je preto potrebná reforma celého vzdelávacieho systému, v ktorej je potrebné sústrediť sa na jeho efektívnosť, financovanie a rozvíjanie odborných zručností žiakov a študentov s orientáciou na prax a požiadavky trhu práce. Duálne vzdelávanie by malo byť rozšírené aj na úroveň terciárneho vzdelávania. Pozornosť je potrebné venovať aj rekvalifikáciám a celoživotnému vzdelávaniu. Reforma školstva by okrem iného mala byť

vnímaná aj prostredníctvom študijných výsledkov potenciálnych uchádzačov o zamestnanie z pohľadu zamestnávateľov. Mala by sa posilňovať motivácia študentov dosahovať kvalitné študijné výsledky na kvalitných školách.

Cieľom reformy školstva by nemalo byť nastavenie vzdelávacieho systému na aktuálne požiadavky trhu práce, ale na kvalitné školstvo flexibilne reagujúce a pripravujúce uplatniteľných absolventov na kontinuálne zmeny na modernom trhu práce.

Efektívnosť prepojenia trhu práce so školami a akademickou sférou bude spočívať v schopnosti vzdelávacieho systému produkovať absolventov uplatniteľných pre zamestnávateľov. Uvedené si vyžaduje otvorenie škôl pre odborníkov z praxe a umožnenie vzájomnej spolupráce za účelom dosiahnutia komplexného a v praxi využiteľného vzdelávania, a to na regionálnej, ako aj celoštátnej úrovni. Dôležitou výzvou pre SR je aj nesúlad pracovných zručností absolventov, ktoré nezodpovedajú dopytu zo strany zamestnávateľov.

Popri rešpektovaní slobody voľby štúdia musí byť ponuka vzdelávania formulovaná vo vzťahu k potenciálnemu uplatneniu na trhu práce, a to jednak na stredných, ako aj vysokých školách. Pre naplnenie tohto cieľa je potrebné okrem iného využiť všetky dostupné údaje o malých a stredných podnikoch pre lepšie formulovanie potrieb vzdelávania pre potreby trhu práce.

4. ZÁSADNÉ PROGRAMOVÉ ZMENY NA DOSIAHNUTIE CIEĽOV KONCEPCIE

Pre dosiahnutie cieľa odvetvovej koncepcie je z pohľadu MH SR **potrebné**:

- 1. V krátkodobom horizonte realizovať plánovanú komplexnú reformu školstva zahrňajúcu všetky stupne vzdelávania** s dôrazom na kvalitu a uplatniteľnosť absolventov na modernom trhu práce spolu so zavedením efektívnych spôsobov celoživotného vzdelávania.
- 2. Skvalitňovať systém odborného vzdelávania a prípravy v regionálnom školstve.** Zjednodušiť podmienky vstupu zamestnávateľov a stredných odborných škôl do systému duálneho vzdelávania a zvýšiť úroveň praktických a všeobecných zručností žiakov s prepojením na trh práce.
- 3. Prehodnotiť efektívnosť a nastavenie systému financovania a podpory škôl s akcentom na odbory a prax potrebnú pre zamestnávateľov.** Efektívnou koncentráciou zdrojov je možné vytvoriť základné predpoklady pre zvýšenie kvality, materiálneho a personálneho vybavenia. Pravidelným prehodnocovaním takejto koncentrácie zdrojov a požiadaviek trhu práce je potom možné flexibilne nastavovať vzdelávací systém a jeho podporu z finančnej stránky pri zachovaní práva na slobodný výber štúdia.
- 4. Upraviť kompetenciu samosprávnych krajov určovať všeobecne záväzným nariadením pre stredné školy vo svojej územnej pôsobnosti počet tried prvého**

ročníka v dennej forme štúdia v členení na jednotlivé študijné odbory, alebo na jednotlivé učebné odbory a počet spoločných tried prvého ročníka v členení na jednotlivé príbuzné študijné odbory alebo na jednotlivé príbuzné učebné odbory pre prijímacie konanie pre nasledujúci školský rok.

- 5. Zabezpečiť úzku spoluprácu všetkých subjektov koordinácie odborného vzdelávania a prípravy** definovaných v zákone o odbornom vzdelávaní a príprave: orgánov štátnej správy, najmä Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, orgánov územnej samosprávy, ako aj zamestnávateľov, zamestnávateľských zväzov a profesijných združení, ale aj štátnej školskej inšpekcie.

Pre dosiahnutie cieľa odvetvovej koncepcie bude MH SR **podporovať**:

- komplexnú reformu školstva zahrňujúcu všetky stupne vzdelávania, zameranú na odstránenie disproporcií medzi požiadavkami praxe a vzdelávacím systémom, so zavedením efektívneho celoživotného vzdelávania,
- naviazanie systému vzdelávania na stredných a vysokých školách na systém vzdelávania základného školstva a vytvorenie štruktúry učebných a študijných odborov v sieti stredných a vysokých škôl, ktorá by zabezpečovala kvalifikovaných pracovníkov pre národné hospodárstvo,
- skvalitnenie systému vzdelávania, ktorý by zvýšil podiel zamestnaných absolventov v odbore vzdelávania, ktorý vyštudovali a/alebo s využitím kompetenčného profilu, ktorý vzdelávaním získali a ktorý by zvýšil podiel zamestnaných absolventov, ktorí by pri nástupe nemuseli absolvovať vstupný tréningový program na rozvoj všeobecných zručností,
- vytvorenie potrebnej legislatívnej úpravy potrebnej pre nastavenie a sfunkčnenie systému uznávania kvalifikácií a výsledkov ďalšieho vzdelávania aj mimo systému formálneho (školského) vzdelávania pre všetkých občanov SR, a to prostredníctvom inštitúcií certifikovaných k overeniu a uznávaniu kvalifikácií
- zavedenie povinnej praxe do výučby technických odborov s cieľom zvýšiť úroveň praktických a všeobecných zručností žiakov s prepojením na trh práce,
- systém duálneho vzdelávania, propagovať zapojenie zamestnávateľov do tohto systému,
- prípravu študentov v systéme duálneho vzdelávania (zjednodušenie podmienok vstupu zamestnávateľov a stredných odborných škôl do systému duálneho vzdelávania, finančnú podporu ich vstupu do systému, zvýšenie jeho atraktivity a popularizovanie, vytvorenie podmienok pre vznik Centier orientácie na výber povolania,
- vstup malých a stredných firiem do systému duálneho vzdelávania, ktorý si bude vyžadovať vytvorenie špecifických podmienok a špecifik aj pri ich financovaní,

- rozšírenie systému duálneho vzdelávania aj do vysokoškolského vzdelávania a zavedenie povinnej praxe do výučby technických odborov a zavádzanie nových študijných programov zohľadňujúcich toto smerovanie (profesijne orientovaný bakalár, duálne VŠ vzdelávanie),
- návrhy na investovanie do vzdelávania (nielen v oblasti materiálne - technického vybavenia škôl, ale aj v oblasti lepšieho finančného ohodnotenia zamestnancov a ich vzdelávania),
- vznik materiálu/materiálov identifikujúcich aktuálnu ponuku vzdelávania v oblasti digitálnej gramotnosti, podnikateľskej gramotnosti a v oblasti inovácií a požiadaviek trhu práce na vzdelávanie v týchto oblastiach,
- projekty zamerané na zvyšovanie kvality vzdelávania učiteľov a žiakov v oblasti digitálnej gramotnosti, v oblasti podnikateľskej gramotnosti a v oblasti inovácií,
- projekty zamerané na zvyšovanie kvality vzdelávania žiakov v oblasti digitálnej gramotnosti, podnikateľskej gramotnosti a v oblasti inovácií,
- projekty celoživotného vzdelávania v oblasti digitálnej gramotnosti, podnikateľskej gramotnosti a v oblasti inovácií,
- projekty zamerané na zvyšovanie kreditu a atraktivity technických povolání žiadaných trhom práce, s dôrazom na deklarovanie uplatniteľnosti absolventov učebných a študijných odborov pripravujúcich sa pre technické povolania.

Pre dosiahnutie cieľa odvetvovej koncepcie bude MH SR **organizovať**:

- ďalšie ročníky výstavy stredných odborných škôl Mladý tvorca, ktorá je zameraná na propagáciu odborného vzdelávania,
- súťaže zamerané na podporu spolupráce stredných škôl a zamestnávateľov a zvýšenie tvorivosti a kreativity študentov stredných odborných škôl
- vzdelávacie semináre zamerané na oblasť ochrany spotrebiteľa.

Na dosiahnutie zmien v oblasti odborného vzdelávania budú vplývať najmä Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, ako tvorca legislatívnych predpisov a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ako aj orgány územnej samosprávy, zamestnávatelia.

MH SR bude podporu odborného vzdelávania zabezpečovať najmä aktívnou činnosťou zástupcu v:

- Rade vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu,
- Medzirezortnej expertnej pracovnej skupine pre finančnú gramotnosť,
- Národnej sieti inštitúcií zapojených do implementácie iniciatívy Cesty zvyšovania zručností,

- Digitálnej koalícii,
- Aliancii sektorových rád, ako aj v jednotlivých Sektorových radoch,
- pracovných skupinách Rady vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu, ktoré pracujú pri Štátnom inštitúte odborného vzdelávania, - (baníctvo, chémia, ekonomika, elektrotechnika, hutníctvo, informatika, kožiarstvo, polygrafia, strojárstvo, textil).

Pracovné skupiny Rady vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu, ktoré pracujú pri Štátnom inštitúte odborného vzdelávania, budú aktívne spolupracovať na tvorbe profilov absolventov odborného vzdelávania a ich prípravy na výkon povolania, na určovaní požadovaných vedomostí, zručností, schopností, vyjadrovať sa k tvorbe učebníc, učebných pomôcok a učebných textov.

Pre skvalitnenie odborného vzdelávania a prípravy MH SR považuje za dôležité:

- prehliadť spoluprácu MH SR so zriaďovateľmi škôl: samosprávnymi krajmi, zriaďovateľmi súkromných škôl a cirkevných škôl,
- realizovať prieskum potrieb odborného vzdelávania pre potrebu odvetví v pôsobnosti rezortu hospodárstva,
- participovať na národných projektoch Sektorovo riadené inovácie, Systém overovania kvalifikácií, Duálne vzdelávanie, Inovujme.sk,
- podporovať užšiu spoluprácu medzi školami a zamestnávateľmi, zamestnávateľskými združeniami s cieľom zvýšiť počet žiakov zapojených do systému duálneho vzdelávania,
- podporovať užšiu spoluprácu medzi školami a inštitúciami pôsobiacimi v rezorte hospodárstva so Slovak Business Agency (SBA) s cieľom zvýšiť úroveň v oblasti podnikateľského vzdelávania, so Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou (SIEA) v oblasti inovácií a s agentúrou SARIO s cieľom intenzívnejšieho vstupu zamestnávateľov (nových a už etablovaných investorov) do systému duálneho vzdelávania,
- podporovať užšiu spoluprácu medzi školami a subjektmi – organizáciami tretieho sektora aktívne participujúcich v oblasti vzdelávania: JA Slovensko (podnikateľské vzdelávanie), Ekofondom (vzdelávanie v oblasti energetiky a podpora vstupu malých a stredných firiem do systému duálneho vzdelávania), ASIT - Asociáciou spoločností IT priemyslu (v oblasti digitalizácie a robotizácie),
- podporovať zvyšovanie kvality vzdelávania učiteľov v oblasti digitálnej gramotnosti, s cieľom aby dokázali v plnej miere využívať digitálne učivo a tým motivovať žiakov k jeho aktívnemu používaniu a tým k získaniu digitálnych kompetencií,
- podporovať zvyšovanie kvality vzdelávania učiteľov v oblasti podnikateľskej gramotnosti a v oblasti inovácií, s cieľom aby dokázali u žiakov rozvíjať finančnú gramotnosť, podnikavosť, etické aspekty podnikania a podporovať rozvoj ich kreativity a inovatívneho myslenia,

- podporovať zvyšovanie kvality vzdelávania učiteľov v oblasti ochrany spotrebiteľa, s cieľom aby dokázali rozvíjať u žiakov znalosti a orientáciu v spotrebiteľskej problematike a súčasne podporovať zvyšovanie podielu vzdelávania žiakov v spotrebiteľskej oblasti,
- podporovať zvyšovanie kvality vzdelávania žiakov v oblasti digitálnej gramotnosti, podnikateľskej gramotnosti a v oblasti inovácií tým, že sa na základných školách posilní výučba matematiky ako základ pre matematickú a digitálnu gramotnosť, na stredných školách sa posilní výučba matematiky ako základ pre matematickú a digitálnu gramotnosť a do praxe sa opäť zavedie povinná maturita z matematiky na gymnáziách,
- podporovať zvyšovanie podielu vzdelávania v oblastiach ako je informatika, digitálne zručnosti, matematika, či využívanie prístupov ako bádateľské techniky, tvorivé navrhovanie a iné,
- podporovať zvyšovanie podielu vzdelávania v nadväznosti na rozvoj elektromobility, vytvoriť odbornú kvalifikáciu v oblasti odbornej spôsobilosti v elektrotechnike, ktorá bude oprávňovať definovanie samostatnej činnosti pre vykonávanie vývoja, výroby a opráv elektrických vozidiel,
- podporovať zavádzanie aplikácie prípravy širšie uplatniteľných kompetenčných profilov absolventov s potenciálom adaptácie na zmeny v inteligentnom priemysle a digitálnej ekonomike,
- podporovať legislatívne zmeny vedúce k zabezpečeniu financovania stredného školstva podľa uplatnenia absolventov,
- podporovať činnosť Sektorových rád ako platforiem pre spoluprácu.

5. ZÁVER

Ako vyplýva z materiálu „**Stratégia hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030**“, celý priemysel dnes pociťuje nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily a kľúčovou úlohou je úprava vzdelávacieho systému na všetkých úrovniach, pretože práve nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily je skutočnou hrozbou a to nielen pre priemysel do budúcnosti. Neuskutočnenie zásadnej reformy vzdelávania s previazanosťou na výzvy na modernom trhu práce je hrozbou nielen pre hospodársky, ale aj spoločenský rozvoj Slovenska.

Opatrenia potrebné v oblasti vzdelávania možno rozdeliť z hľadiska ich účinkov do dvoch kategórií, a to na strednodobé a dlhodobé. Medzi strednodobé opatrenia možno zaradiť aktívnu podporu a efektívne nastavenie profesijne orientovaného a duálneho systému vzdelávania v spojitosti napr. s adresnou a flexibilnou finančnou podporou škôl produkujúcich potenciálnych kvalifikovaných a odborných zamestnancov pre aktuálny dopyt na trhu práce. V modernej ekonomike a v podmienkach digitálnej transformácie bude kľúčovým aj dostatok digitálne zručných pracovníkov a IT špecialistov, taktiež je dôležitá aj informovanosť a vnímanie verejnosti o pracovnej náplni, ohodnotení a benefitoch jednotlivých odborných profesií. Za dlhodobé opatrenia z hľadiska ich účinkov možno následne považovať komplexné reformy vzdelávacieho systému, ktoré budú reflektovať požiadavky praxe a akademickej obce. Oblasť vzdelávania má pritom kľúčový význam aj z hľadiska pripravenosti trhu práce SR na inovatívne zmeny spojené s koncepciou Priemyslu 4.0, na ktoré reflektuje aj Akčný plán inteligentného priemyslu SR. V tomto smere je dôležité zaviesť princípy duálneho vzdelávania aj do vysokého školstva a uplatniteľnosť absolventov stredných a vysokých škôl na pracovných miestach s vyššou pridanou hodnotou.

V súčasnosti MŠVVaŠ SR aktívne pristupuje k riešeniu problémov v oblasti odborného vzdelávania. Národná rada Slovenskej republiky schválila 14. 06. 2018 novelu zákona o odbornom vzdelávaní a príprave, ktorú pripravilo MŠVVaŠ SR. Na jej príprave sa zúčastňoval aj zástupca nominovaný MH SR, zástupcovia niektorých ďalších ministerstiev, orgánov územnej samosprávy, zamestnávateľských zväzov a združení a zamestnávateľa. Viaceré zo strednodobých opatrení navrhnutých v odvetvovej koncepcii už boli do zákona o odbornom vzdelávaní a príprave zapracované. Úloha dlhodobého opatrenia, ktorým je komplexná reforma vzdelávacieho systému, pred MŠVVaŠ SR ešte len stojí.